СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
КЗО «НРЦ «Горлиця» ДОР»
протокол від «24» серпня 2026 р. № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора
КЗО «НРЦ «Горлиця» ДОР»
від «24» серпня 2026 р. № 109-ог

ПОЛОЖЕННЯ
про систему оцінювання результатів навчання та індивідуального освітнього поступу здобувачів освіти КЗО «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця» Дніпропетровської обласної ради»

(нова редакція)

м. Дніпро
2026

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Загальні положення

РОЗДІЛ II. Мета та завдання системи оцінювання

РОЗДІЛ III. Принципи та об'єкти оцінювання

РОЗДІЛ IV. Ступені сформованості результатів навчання та їх використання в СОІОП

РОЗДІЛ V. Особливості оцінювання результатів навчання за освітніми траєкторіями

РОЗДІЛ VI. Порядок визначення результатів навчання

РОЗДІЛ VII. Документування результатів навчання

РОЗДІЛ VIII. Прикінцеві положення

ДОДАТКИ ДО ПОЛОЖЕННЯ

Додаток 1 — Єдина шкала сформованості результатів навчання

Додаток 2 — Педагогічні орієнтири оцінювання результатів навчання за 9-бальною шкалою

Додаток 3 — Механізм визначення ступеня сформованості результату навчання за результатами педагогічного спостереження

Додаток 4 — Алгоритм визначення та документування результатів навчання

Використані джерела

Відомості про використання технологій генеративного штучного інтелекту

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему оцінювання результатів навчання та індивідуального освітнього поступу здобувачів освіти (далі — Положення) КЗО «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця» Дніпропетровської обласної ради» (далі — Заклад) визначає єдині підходи до організації оцінювання результатів навчання та особливості визначення індивідуального освітнього поступу здобувачів освіти, порядок застосування критеріїв оцінювання та здійснення педагогічного спостереження, документування результатів навчання з урахуванням специфіки контингенту й організації освітнього процесу в Закладі.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», державних стандартів відповідних рівнів повної загальної середньої освіти, Положення про навчально-реабілітаційний центр, системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, спеціальних типових освітніх програм, освітньої програми Закладу та інших нормативно-правових актів України, що регулюють питання організації освітнього процесу й оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

1.3. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до законодавства України, державних стандартів освіти, спеціальних типових освітніх програм та освітньої програми Закладу із застосуванням системи та загальних критеріїв оцінювання, затверджених Міністерством освіти і науки України. Для здобувачів освіти з інтелектуальними труднощами використовуються спеціальні критерії оцінювання навчальних досягнень з урахуванням особливостей навчально-пізнавальної діяльності, ступеня самостійності, необхідної підтримки та індивідуального освітнього поступу.

1.4. Це Положення не запроваджує альтернативної державній системи оцінювання, а визначає особливості практичного застосування встановлених законодавством системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів освіти з інтелектуальними труднощами, а також внутрішнього механізму відстеження їх індивідуального освітнього поступу.

1.5. Положення є локальним нормативним актом та складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Його норми застосовуються до оцінювання результатів навчання всіх здобувачів освіти Закладу з

урахуванням рівня освіти, освітньої програми, індивідуальної освітньої траєкторії, особливих освітніх потреб та форми здобуття освіти.

1.6. З метою забезпечення єдиного підходу до визначення індивідуального освітнього поступу здобувачів освіти в Закладі застосовується Система оцінювання індивідуального освітнього поступу (далі — СОІОП).

СОІОП є внутрішнім педагогічним механізмом визначення ступеня сформованості результатів навчання та індивідуального освітнього поступу здобувача освіти і не замінює встановленої законодавством системи та критеріїв оцінювання.

1.7. СОІОП застосовується з урахуванням освітньої програми, особливих освітніх потреб здобувача освіти, ІПР, визначених у ній адаптацій та/або модифікацій, індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, необхідної педагогічної підтримки, доступних способів комунікації та демонстрації результату.

1.8. Об'єктом оцінювання є результати навчання, визначені відповідною освітньою та/або навчальною програмою, а в разі модифікації змісту навчання — індивідуально визначені очікувані результати навчання, зафіксовані в ІПР.

1.9. У межах СОІОП ступінь сформованості очікуваного результату навчання визначається з урахуванням критеріїв оцінювання, фактично продемонстрованого результату, ступеня самостійності, виду та обсягу педагогічної підтримки, стійкості результату та здатності застосовувати його в різних ситуаціях.

1.10. Для здобувачів освіти, які мають ІПР, оцінювання здійснюється з урахуванням визначених у ній індивідуальних навчальних цілей, адаптацій та/або модифікацій, способів комунікації і демонстрації результатів навчання. У разі модифікації змісту навчання оцінюються індивідуально визначені очікувані результати навчання.

1.11. Наявність у здобувача освіти особливих освітніх потреб, рівень підтримки, застосування адаптації та/або модифікації змісту навчання самі по собі не є підставою для зміни форми або шкали оцінювання, установленої Закладом для відповідного року навчання. Індивідуалізація оцінювання забезпечується визначенням відповідних освітній траєкторії здобувача освіти очікуваних результатів навчання, доступних способів їх демонстрації, критеріїв оцінювання, ступеня самостійності, виду та обсягу необхідної педагогічної підтримки.

1.12. В одному класі можуть навчатися здобувачі освіти за різними освітніми траєкторіями. Оцінювання здійснюється щодо очікуваних результатів навчання, визначених для конкретного здобувача освіти, без порівняння його результатів із результатами інших здобувачів освіти.

1.13. Оцінка визначається відповідно до критеріїв і шкали оцінювання, установлених для відповідного року навчання, та документується в установленому порядку.

1.14. Види, форми, методи, шкали оцінювання, особливості їх застосування на відповідних рівнях освіти, порядок визначення поточних і підсумкових результатів та способи їх документування встановлюються наступними розділами цього Положення.

РОЗДІЛ ІІ. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета

2.1.1. Метою системи оцінювання є забезпечення об’єктивного, справедливого, прозорого, недискримінаційного та індивідуалізованого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до законодавства, державних стандартів освіти, освітніх програм, ІПР та цього Положення.

2.1.2. Система оцінювання спрямована на визначення досягнутих результатів навчання, відстеження індивідуального освітнього поступу, виявлення освітніх труднощів, надання педагогічного зворотного зв’язку та коригування освітнього процесу.

2.2. Основними завданнями системи оцінювання є:

2.2.1. забезпечення єдиних підходів до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до державних стандартів освіти, освітніх програм та встановлених критеріїв оцінювання;

2.2.2. визначення ступеня досягнення очікуваних результатів навчання та відстеження індивідуального освітнього поступу здобувачів освіти;

2.2.3. забезпечення індивідуалізації оцінювання з урахуванням особливих освітніх потреб, ІПР, необхідної підтримки, адаптацій та/або модифікацій і доступних способів демонстрації результатів навчання;

2.2.4. використання педагогічного спостереження та інших методів оцінювання для отримання інформації про результати навчання, ступінь їх сформованості та індивідуальний освітній поступ;

2.2.5. використання результатів оцінювання для коригування освітнього процесу, методів і прийомів навчання, педагогічної підтримки та, за потреби, перегляду ІПР у встановленому порядку;

2.2.6. забезпечення належного документування результатів навчання та використання їх для внутрішнього моніторингу якості освіти й прийняття управлінських рішень.

РОЗДІЛ ІІІ. ПРИНЦИПИ ТА ОБ'ЄКТИ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Принципи оцінювання

3.1.1. Законності — оцінювання здійснюється відповідно до законодавства України, державних стандартів освіти, освітніх програм, установлених критеріїв оцінювання та цього Положення.

3.1.2. Об'єктивності, справедливості та неупередженості — оцінювання ґрунтується на визначених критеріях і фактично продемонстрованих результатах навчання та забезпечує можливість здобувачу освіти продемонструвати результат доступним для нього способом.

3.1.3. Дитиноцентризму, недискримінаційності та індивідуалізації — оцінювання здійснюється з урахуванням особливих освітніх потреб, індивідуальної освітньої траєкторії, а за наявності ІПР — визначених у ній індивідуальних навчальних цілей, адаптацій та/або модифікацій, необхідної підтримки та доступних способів демонстрації результатів навчання.

3.1.4. Формувального спрямування та індивідуального освітнього поступу — результати оцінювання використовуються для відстеження індивідуальної динаміки, виявлення освітніх труднощів, надання зворотного зв'язку та коригування освітнього процесу.

3.1.5. Систематичності, прозорості та зрозумілості — оцінювання здійснюється систематично впродовж освітнього процесу, а критерії та порядок оцінювання мають бути зрозумілими й доступними учасникам освітнього процесу.

3.1.6. Компетентнісної спрямованості — оцінювання передбачає визначення здатності здобувача освіти застосовувати набуті знання, уміння, навички та способи дій у навчальних, практичних і життєвих ситуаціях.

3.2. Об'єкти оцінювання

3.2.1. Об’єктом оцінювання є конкретні результати навчання здобувача освіти, визначені відповідно до пункту 1.8 цього Положення.

3.2.2. Під час оцінювання вчитель зіставляє фактично продемонстрований здобувачем освіти результат із відповідними критеріями оцінювання та враховує ступінь самостійності, правильність виконання, вид і обсяг необхідної підтримки, стійкість результату та здатність застосовувати його в різних ситуаціях.

3.2.3. Результати корекційно-розвиткової роботи не підлягають академічному оцінюванню за шкалами, установленими для оцінювання результатів навчання з навчальних предметів та інтегрованих курсів. Бальні, рівневі або інші академічні оцінки за результатами корекційно-розвиткових занять не виставляються. Результативність корекційно-розвиткової роботи визначається шляхом педагогічного спостереження та аналізу індивідуальної динаміки відповідно до визначених корекційно-розвиткових цілей.

РОЗДІЛ IV. Ступені сформованості результатів навчання та їх використання в СОІОП

4.1. У межах СОІОП ступінь сформованості очікуваного результату навчання використовується як внутрішній педагогічний орієнтир для аналізу фактично продемонстрованого здобувачем освіти результату.

4.2. Ступінь сформованості результату навчання визначається вчителем на підставі педагогічного спостереження та інших доказів навчальної діяльності.

4.3. У СОІОП застосовуються чотири ступені сформованості результатів навчання, наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна характеристика ступенів сформованості результатів навчання

Позначення	Ступінь сформованості	Загальна характеристика
П	**Виконання за повної підтримки**	Здобувач освіти демонструє окремі складники очікуваного результату лише за постійної фізичної, словесної, візуальної або іншої педагогічної підтримки. Самостійність відсутня або нестійка.
С	**Виконання із супроводом**	Здобувач освіти демонструє очікуваний результат за часткової або періодичної підтримки, потребує зразка, нагадування, уточнення або спрямування..
Д	**Самостійне виконання**	Здобувач освіти самостійно демонструє очікуваний результат у знайомих навчальних, практичних або життєвих ситуаціях, може допускати окремі неточності.

В	**Самостійне застосування**	Здобувач освіти самостійно, усвідомлено та стабільно застосовує сформований результат у змінених або нових навчальних, практичних чи життєвих ситуаціях.

4.4. Ступені П, С, Д, В не є самостійною шкалою оцінювання та не замінюють установлені законодавством форми представлення результатів оцінювання. Вони використовуються в СОІОП як внутрішні педагогічні орієнтири для аналізу ступеня сформованості очікуваного результату навчання.

4.5. Для здобувачів освіти 5–10(11) класів застосовується 9-бальна шкала оцінювання відповідно до спеціальних критеріїв оцінювання та цього Положення. Педагогічні орієнтири визначення конкретного бала наведено в Додатку 2 до цього Положення.

4.6. Для здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання ступені П, С, Д, В визначаються щодо індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР. Оцінювання та документування результатів здійснюються за шкалою, установленою для відповідного року навчання.

4.7. Для здобувачів освіти 1–4 класів ступені П, С, Д, В можуть використовуватися вчителем як внутрішні орієнтири під час формувального оцінювання та педагогічного спостереження. Результати навчання документуються відповідно до вимог, установлених для відповідного року навчання, та відображаються у Свідоцтві досягнень.

РОЗДІЛ V. Особливості оцінювання результатів навчання за освітніми траєкторіями

5.1. Особливості оцінювання визначаються відповідно до року навчання, освітньої програми, форми здобуття освіти та, за наявності, ІПР здобувача освіти. В одному класі оцінювання може здійснюватися щодо різних очікуваних результатів навчання відповідно до освітньої траєкторії конкретного здобувача освіти.

5.2. Оцінювання здобувачів освіти 1–4 класів

5.2.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 1–4 класів здійснюється відповідно до законодавства, установлених критеріїв оцінювання, освітньої програми та цього Положення з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів освіти.

5.2.2. Для здобувачів освіти 1–2 років навчання формувальне, поточне та підсумкове оцінювання здійснюється за вербальною шкалою.

5.2.3. Для здобувачів освіти 3–4 років навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною шкалою, поточне — за вербальною або рівневою, підсумкове — за рівневою шкалою.

5.2.4. Бальне оцінювання у 1–4 класах не застосовується. Результати навчання документуються та узагальнюються у Свідоцтві досягнень відповідно до законодавства.

5.3. Оцінювання здобувачів освіти 5–10(11) класів

5.3.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5–10(11) класів здійснюється за 9-бальною шкалою відповідно до спеціальних критеріїв оцінювання та цього Положення.

5.3.2. Під час визначення бала вчитель зіставляє фактично продемонстрований результат із відповідними критеріями оцінювання, визначає ступінь його сформованості за СОІОП та встановлює бал відповідно до педагогічних орієнтирів, наведених у Додатку 2 до цього Положення.

5.4. Особливості оцінювання здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання

5.4.1. Оцінювання здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання здійснюється щодо індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР.

5.4.2. Під час оцінювання застосовуються критерії відповідного навчального предмета або інтегрованого курсу в частині, що відповідає змісту модифікованого очікуваного результату навчання. Ступінь його сформованості визначається за СОІОП.

5.4.3. Для здобувачів освіти 5–10(11) класів бал визначається за 9-бальною шкалою щодо досягнення індивідуально визначеного очікуваного результату навчання. Позначення П, С, Д, В до класного журналу замість бала не вносяться.

5.4.4. Застосування модифікації змісту навчального предмета (інтегрованого курсу) та індивідуально визначені очікувані результати навчання мають бути зафіксовані в ІПР здобувача освіти. Оцінювання протягом відповідного періоду навчання здійснюється відповідно до визначених в ІПР індивідуальних навчальних цілей та очікуваних результатів.

5.5. Особливості оцінювання за індивідуальною формою здобуття освіти (педагогічний патронаж)

5.5.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за педагогічного патронажу здійснюється відповідно до освітньої програми, індивідуального навчального плану та ІПР із застосуванням критеріїв і шкал оцінювання, установлених для відповідного року навчання.

5.5.2. Для здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання оцінюються індивідуально визначені очікувані результати навчання, зафіксовані в ІПР. Під час оцінювання враховуються передбачені ІПР адаптації та/або модифікації, необхідна педагогічна підтримка, доступні способи комунікації та демонстрації результатів навчання.

5.5.3. СОІОП застосовується під час педагогічного патронажу на загальних засадах, визначених цим Положенням. Ступінь сформованості визначається щодо конкретного очікуваного результату навчання з урахуванням фактично продемонстрованого результату, ступеня самостійності, виду та обсягу необхідної підтримки, його стійкості та здатності застосовувати сформований результат у різних ситуаціях.

5.5.4. Облік навчальних занять і результатів оцінювання здобувачів освіти за педагогічного патронажу здійснюється в окремому журналі відповідно до вимог законодавства та локальних документів Закладу. Результати навчання документуються за формами і шкалами оцінювання, установленими для відповідного року навчання.

РОЗДІЛ VI. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

6.1. Загальні положення

6.1.1. Оцінювання результатів навчання здійснюється вчителем систематично впродовж освітнього процесу щодо очікуваних результатів навчання, визначених відповідною освітньою та/або навчальною програмою, а для здобувачів освіти, які навчаються за модифікованим змістом, — щодо індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР.

6.1.2. Для отримання інформації про результати навчання використовуються педагогічне спостереження, усне та письмове опитування, практичні, продуктивні, творчі, компетентнісно орієнтовані завдання, аналіз результатів діяльності та інші доступні здобувачу освіти методи оцінювання.

6.2. Алгоритм визначення результатів навчання

6.2.1. Під час оцінювання вчитель:

1. визначає очікуваний результат навчання, що підлягає оцінюванню, з урахуванням передбачених для здобувача освіти адаптацій та/або модифікацій;
2. добирає доступні завдання, методи та способи демонстрації результату;
3. аналізує фактично продемонстрований результат та зіставляє його з відповідними критеріями оцінювання;
4. визначає ступінь сформованості результату навчання за СОІОП;
5. визначає оцінку відповідно до встановленої для відповідного року навчання шкали та документує її в установленому порядку;
6. аналізує індивідуальний освітній поступ та використовує результати оцінювання для подальшого планування освітньої діяльності.

6.3. Види оцінювання

6.3.1. У закладі застосовуються формувальне, поточне та підсумкове оцінювання.

6.3.2. Підсумкове оцінювання поділяється на тематичне, семестрове та річне оцінювання.

6.4. Формувальне оцінювання

6.4.1. Формувальне оцінювання здійснюється в процесі навчання з метою відстеження досягнення очікуваних результатів та індивідуального освітнього поступу, виявлення освітніх труднощів, надання зворотного зв’язку і коригування подальшої освітньої діяльності.

6.4.2. Під час формувального оцінювання вчитель ураховує динаміку досягнення результатів навчання та надає зворотний зв’язок у формі, доступній здобувачу освіти.

6.5. Поточне оцінювання

6.5.1. Поточне оцінювання здійснюється в процесі навчання з метою визначення ступеня досягнення конкретних очікуваних результатів навчання. Для здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання оцінюються індивідуально визначені очікувані результати, зафіксовані в ІПР.

6.6. Тематичне оцінювання

6.6.1. Тематичне оцінювання здійснюється з метою визначення ступеня досягнення сукупності результатів навчання за певною темою, розділом або змістовим блоком навчальної програми.

6.6.2. Тематична оцінка визначається на підставі результатів оцінювання відповідної сукупності результатів навчання з урахуванням їх фактичної сформованості на момент оцінювання.

6.6.3. Тематична оцінка не визначається шляхом механічного обчислення середнього арифметичного поточних оцінок.

6.7. Семестрове оцінювання

6.7.1. Семестрове оцінювання здійснюється з метою визначення результатів навчання, досягнутих здобувачем освіти протягом відповідного семестру.

6.7.2. Семестрова оцінка визначається на підставі результатів навчання, продемонстрованих здобувачем освіти протягом семестру, тематичних оцінок та інших доказів досягнення результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання.

6.7.3. Семестрова оцінка не визначається шляхом механічного обчислення середнього арифметичного поточних і тематичних оцінок.

6.8. Річне оцінювання

6.8.1. Річне оцінювання здійснюється з метою визначення результатів навчання здобувача освіти за навчальний рік.

6.8.2. Річна оцінка визначається на основі семестрових оцінок відповідно до критеріїв оцінювання та з урахуванням вимог цього Положення.

6.8.3. Річна оцінка не визначається шляхом механічного обчислення середнього арифметичного семестрових оцінок.

6.8.4. Якщо наприкінці семестру або навчального року здобувач освіти стійко демонструє результат навчання на вищому ступені сформованості порівняно з попередніми результатами, вчитель під час підсумкового оцінювання враховує фактично досягнутий результат відповідно до критеріїв оцінювання.

6.8.5. Під час визначення підсумкових результатів навчання здобувача освіти, для якого протягом відповідного періоду застосовувалася модифікація змісту навчального предмета (інтегрованого курсу), учитель забезпечує відповідність підсумкового оцінювання індивідуально визначеним очікуваним результатам навчання, зафіксованим в ІПР.

РОЗДІЛ VII. ДОКУМЕНТУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Загальні положення

7.1.1. Результати навчання здобувачів освіти документуються відповідно до законодавства України, освітньої програми Закладу та цього Положення.

7.1.2. Офіційне документування результатів навчання здійснюється в електронному класному журналі, Свідоцтві досягнень, документах про освіту та іншій документації, ведення якої передбачено законодавством. Для здобувачів освіти за індивідуальною формою здобуття освіти (педагогічний патронаж) облік занять і результатів оцінювання здійснюється в окремих журналах.

7.1.3. Матеріали педагогічного спостереження, портфоліо, індивідуальні карти спостереження та інші робочі матеріали вчителя можуть використовуватися для аналізу результатів навчання та індивідуального освітнього поступу, але не замінюють установленої документації.

7.2. Документування в електронному класному журналі

7.2.1. Результати навчання в електронному класному журналі документуються відповідно до шкали оцінювання, установленої для відповідного року навчання законодавством та цим Положенням.

7.2.2. Для здобувачів освіти 5–10(11) класів результати поточного та підсумкового оцінювання вносяться до електронного класного журналу за 9-бальною шкалою оцінювання.

7.2.3. Для здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання оцінка відображає ступінь досягнення індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР.

7.2.4. Позначення П, С, Д, В є внутрішніми педагогічними орієнтирами СОІОП і не вносяться до електронного класного журналу замість установленої оцінки.

7.3. Документування результатів у 1–4 класах

7.3.1. Результати навчання здобувачів освіти 1–4 класів документуються відповідно до форм і шкал оцінювання, установлених для відповідного року навчання.

7.3.2. Узагальнені результати навчання відображаються у Свідоцтві досягнень відповідно до вимог законодавства.

7.3.3. Ступені П, С, Д, В можуть використовуватися вчителем у робочих матеріалах як внутрішні орієнтири СОІОП і не підміняють установлених форм представлення результатів навчання.

7.4. Документування підсумкових результатів

7.4.1. Тематичні, семестрові та річні результати навчання документуються відповідно до встановленої шкали оцінювання.

7.4.2. Порядок визначення тематичних, семестрових та річних оцінок установлено розділом VI цього Положення.

7.5. Документування результатів за педагогічного патронажу

7.5.1. Облік проведених занять та результатів оцінювання здобувачів освіти за педагогічного патронажу здійснюється в окремих журналах відповідно до законодавства та локальних документів Закладу.

7.5.2. Результати навчання документуються відповідно до шкали та форм оцінювання, установлених для відповідного року навчання, з урахуванням індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР.

7.6. Документування індивідуального освітнього поступу

7.6.1. Індивідуальний освітній поступ здобувачів освіти з ІПР відстежується на підставі результатів оцінювання, педагогічного спостереження та інших матеріалів, що характеризують динаміку досягнення індивідуальних навчальних цілей.

7.6.2. Інформація про індивідуальний освітній поступ використовується під час моніторингу виконання та перегляду ІПР у встановленому порядку.

7.6.3. Робочі матеріали педагогічного спостереження та СОІОП доповнюють офіційне документування результатів навчання і не замінюють його.

7.6.4. Результати оцінювання та дані про індивідуальний освітній поступ здобувача освіти враховуються командою психолого-педагогічного супроводу під час перегляду ІПР та визначення доцільності продовження, зміни або припинення застосування адаптацій та/або модифікацій змісту навчання.

7.7. Документи про освіту

7.7.1. Результати навчання випускників відображаються в документах про освіту відповідно до вимог законодавства.

7.7.2. Документи про загальну середню освіту здобувачам освіти Закладу оформлюються відповідно до зразків документів про загальну середню освіту, установлених законодавством.

7.7.3. У разі застосування під час здобуття відповідного рівня освіти модифікації змісту окремого навчального предмета (інтегрованого курсу) відомості про такий предмет у додатку до документа про освіту відображаються відповідно до вимог законодавства.

7.7.4. Підставою для відображення інформації про модифікацію змісту навчального предмета є ІПР здобувача освіти, у якій визначено відповідну модифікацію та індивідуальні навчальні цілі й очікувані результати, а також результати оцінювання, здійсненого відповідно до них.

7.7.5. Рівень підтримки здобувача освіти, наявність особливих освітніх потреб або порушень інтелектуального розвитку самі по собі не є підставою для позначення навчального предмета як такого, зміст якого було модифіковано.

РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення є локальним нормативним актом Закладу та є обов’язковим для виконання педагогічними працівниками в межах їхніх посадових обов’язків.

8.2. Положення схвалюється педагогічною радою Закладу, затверджується та вводиться в дію наказом директора.

8.3. Організацію виконання вимог цього Положення забезпечують директор та заступник директора з навчально-виховної роботи відповідно до розподілу функціональних обов’язків.

8.4. Моніторинг ефективності системи оцінювання здійснюється в межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти шляхом аналізу результатів навчання та індивідуального освітнього поступу здобувачів освіти, практики застосування критеріїв оцінювання і СОІОП, результатів самооцінювання Закладу та інших даних внутрішнього моніторингу.

8.5. За результатами моніторингу педагогічна рада може схвалювати пропозиції щодо вдосконалення системи оцінювання та внесення змін до цього Положення.

8.6. Зміни та доповнення до цього Положення схвалюються педагогічною радою та затверджуються наказом директора.

8.7. Положення переглядається та, за потреби, змінюється у разі змін законодавства, державних стандартів освіти, освітніх і спеціальних типових освітніх програм, організації освітнього процесу, а також за результатами моніторингу його практичного застосування.

8.8. Додатки до цього Положення є його невід'ємною складовою та застосовуються разом з основним текстом документа.

8.9. Педагогічні працівники ознайомлюються з цим Положенням та змінами до нього в установленому в Закладі порядку. Інформація про критерії та порядок оцінювання доводиться до відома здобувачів освіти та їхніх батьків (інших законних представників) у доступній формі.

ДОДАТКИ ДО ПОЛОЖЕННЯ

Додаток 1
до Положення про систему оцінювання
результатів навчання та індивідуального
освітнього поступу здобувачів освіти

ЄДИНА ШКАЛА СФОРМОВАНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Загальні положення

1.1. Єдина шкала сформованості результатів навчання (далі — Шкала) є складовою СОІОП та використовується як внутрішній педагогічний інструмент для визначення ступеня сформованості конкретного очікуваного результату навчання.

1.2. Шкала не є самостійною системою оцінювання, не замінює встановлених критеріїв і шкал оцінювання та застосовується разом із ними.

1.3. Ступінь сформованості визначається вчителем на підставі фактично продемонстрованого результату, педагогічного спостереження та інших доказів навчальної діяльності.

2. Ступені сформованості результатів навчання

Таблиця Д1.1. Ступені сформованості результатів навчання

Позначення	Ступінь сформованості	Загальна характеристика
П	**Виконання за повної підтримки**	Здобувач освіти демонструє окремі складники очікуваного результату за постійної та значної педагогічної підтримки. Самостійність відсутня або нестійка.
С	**Виконання із супроводом**	Здобувач освіти демонструє очікуваний результат за часткової або періодичної педагогічної підтримки, може потребувати зразка, нагадування, уточнення або спрямування.
Д	**Самостійне виконання**	Здобувач освіти самостійно та достатньо стабільно демонструє очікуваний результат у знайомих навчальних, практичних або життєвих ситуаціях; може допускати окремі неточності.
В	**Самостійне застосування**	Здобувач освіти самостійно застосовує сформований результат у змінених або нових ситуаціях у межах визначеного для нього очікуваного результату навчання.

2.1. Ступені П, С, Д, В не є рівнями навчальних досягнень і не мають прямої автоматичної відповідності конкретному балу. Позначення **В** характеризує

самостійне застосування конкретного результату навчання і не означає високого рівня навчальних досягнень.

3. Особливості застосування Шкали

3.1. Ступінь сформованості визначається щодо конкретного очікуваного результату навчання. Один здобувач освіти може демонструвати різні ступені сформованості за різними результатами.

3.2. Під час визначення ступеня сформованості враховуються самостійність, правильність виконання, вид та обсяг необхідної підтримки, стійкість результату та здатність застосовувати його в різних ситуаціях.

3.3. Для здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання Шкала застосовується щодо індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР, з урахуванням передбачених адаптацій та/або модифікацій і доступних способів демонстрації результату.

3.4. Індивідуальний освітній поступ аналізується шляхом порівняння поточних результатів здобувача освіти з його попередніми результатами, але сам по собі не визначає ступінь сформованості конкретного результату навчання.

4. Співвідношення Шкали з оцінюванням і документуванням

4.1. Для здобувачів освіти 1–4 класів ступені П, С, Д, В можуть використовуватися вчителем як внутрішні орієнтири під час формувального оцінювання та педагогічного спостереження.

4.2. Для здобувачів освіти 5–10(11) класів визначений за СОІОП ступінь сформованості враховується вчителем разом із відповідними критеріями оцінювання під час визначення бала за 9-бальною шкалою.

4.3. Позначення П, С, Д, В не вносяться до електронного класного журналу замість установленої оцінки.

4.4. Конкретний бал визначається відповідно до критеріїв оцінювання результатів навчання з відповідного навчального предмета та положень Додатка 2 до цього Положення.

Додаток 2

до Положення про систему оцінювання
результатів навчання та індивідуального
освітнього поступу здобувачів освіти

ПЕДАГОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА 9-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ

1. Загальні положення

1.1. Педагогічні орієнтири визначають єдиний підхід до застосування 9-бальної шкали під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5–10(11) класів відповідно до спеціальних критеріїв оцінювання та цього Положення.

1.2. Під час визначення оцінки вчитель зіставляє фактично продемонстрований результат із критеріями оцінювання відповідного навчального предмета, визначає ступінь його сформованості за СОІОП та встановлює конкретний бал за 9-бальною шкалою.

1.3. Конкретний бал визначається на підставі сукупності характеристик результату навчання, передбачених відповідними критеріями, і не встановлюється шляхом автоматичного переведення ступеня П, С, Д або В у цифрову оцінку.

1.4. Для здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання оцінювання здійснюється щодо індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР, із застосуванням критеріїв відповідного навчального предмета в частині, що відповідає змісту модифікованого результату.

2. Педагогічні орієнтири оцінювання за 9-бальною шкалою

Таблиця Д2.1

Педагогічні орієнтири оцінювання результатів навчання за 9-бальною шкалою

Бал	Рівень навчальних досягнень	Педагогічні орієнтири
1	**Початковий**	Демонструє окремі елементи очікуваного результату лише за постійної та значної допомоги; самостійність практично відсутня, результат нестійкий.

2	**Початковий**	За постійної допомоги виконує окремі навчальні або практичні дії за зразком, наслідуванням чи покроковою інструкцією; потребує постійного спрямування.
3	**Початковий**	Демонструє окремі або основні елементи очікуваного результату за систематичної допомоги; виявляє поодинокі прояви самостійності, але результат залишається недостатньо стійким.
4	**Середній**	Відтворює частину навчального матеріалу або виконує завдання за допомогою вчителя, з використанням зразка, підказки, алгоритму чи повторного пояснення.
5	**Середній**	В основному розуміє завдання, значну частину дій виконує самостійно, але потребує періодичної допомоги; після підказки може продовжити або скоригувати виконання.
6	**Середній**	Переважно правильно демонструє очікуваний результат у знайомій ситуації; основну частину завдання виконує самостійно, потребуючи епізодичної допомоги або спрямування.
7	**Достатній**	В основному правильно відтворює та застосовує навчальний матеріал; самостійно виконує знайомі й аналогічні завдання, допускає окремі неточності та може потребувати допомоги у відносно нових ситуаціях.
8	**Достатній**	Правильно й переважно самостійно демонструє очікуваний результат, застосовує сформовані знання та вміння в аналогічних ситуаціях; може самостійно або після незначного спрямування виправляти помилки.
9	**Достатній**	Самостійно, правильно та достатньо стабільно демонструє очікуваний результат і застосовує сформовані знання, уміння та способи дій у знайомих, аналогічних і окремих змінених ситуаціях відповідно до критеріїв конкретного навчального предмета.

2.1. За 9-бальною шкалою початковому рівню відповідають **1–3 бали,** середньому — 4–6 балів, достатньому — 7–9 балів.

2.2. Ступені сформованості П, С, Д, В є внутрішніми педагогічними орієнтирами СОІОП, не є рівнями навчальних досягнень і не мають прямої автоматичної відповідності конкретному балу.

Додаток 3

до Положення про систему оцінювання
результатів навчання та індивідуального
освітнього поступу здобувачів освіти

МЕХАНІЗМ ВИЗНАЧЕННЯ СТУПЕНЯ СФОРМОВАНОСТІ РЕЗУЛЬТАТУ НАВЧАННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ

1. Загальні положення

1.1. Педагогічне спостереження використовується для визначення ступеня сформованості конкретного очікуваного результату навчання та аналізу індивідуального освітнього поступу здобувача освіти.

1.2. Показники цього Додатка є педагогічними орієнтирами та застосовуються комплексно з урахуванням змісту конкретного очікуваного результату навчання.

1.3. Предметом педагогічного спостереження є фактично продемонстрований результат навчання, ступінь самостійності, вид та обсяг необхідної підтримки, правильність і стійкість результату та здатність застосовувати його в різних ситуаціях.

2. Показники педагогічного спостереження

Таблиця Д3.1

Орієнтири визначення ступеня сформованості результату навчання

Показник	**П — виконання за повної підтримки**	**С — виконання із супроводом**	**Д — самостійне виконання**	**В — самостійне застосування**
Розуміння завдання	Потребує багаторазового пояснення, показу або іншої значної підтримки	Розуміє після пояснення, уточнення або іншої підтримки	Самостійно розуміє знайоме завдання	Самостійно орієнтується у зміненій або новій ситуації
Самостійність	Виконує окремі дії переважно за постійної підтримки	Частину дій виконує самостійно, потребує нагадування, зразка або спрямування	Самостійно виконує очікувану дію у знайомій ситуації	Самостійно застосовує сформований спосіб дії у змінених або нових ситуаціях

Вид та обсяг підтримки	Потребує постійної та значної підтримки	Потребує часткової або періодичної підтримки	Виконує без безпосередньої допомоги; може потребувати епізодичного організаційного нагадування	Самостійно виконує та застосовує результат без безпосередньої допомоги
Правильність виконання	Правильне виконання можливе переважно за безпосередньої допомоги	Основні дії виконує правильно за підтримки	Переважно правильно виконує самостійно; окремі неточності може виправляти	Правильно, усвідомлено та стабільно застосовує сформований спосіб дії
Стійкість результату	Результат нестійкий, проявляється ситуативно	Відтворюється у знайомих умовах за підтримки	Стабільно відтворюється у знайомих умовах	Стабільно зберігається та відтворюється в різних умовах
Перенесення результату	Самостійне перенесення не спостерігається	Переносить після показу або нагадування	Самостійно застосовує в аналогічних або знайомих ситуаціях	Самостійно переносить у змінені або нові ситуації
Комунікація*	Реакція або повідомлення переважно за підтримки	Використовує доступний спосіб комунікації після стимулювання	Самостійно використовує доступний спосіб комунікації у знайомих ситуаціях	Самостійно ініціює та використовує комунікацію в різних ситуаціях

* Застосовується, якщо комунікація є складовою або способом демонстрації відповідного очікуваного результату.

3. Визначення ступеня сформованості

3.1. Вчитель визначає ступінь сформованості результату навчання за сукупністю показників таблиці Д3.1. Відповідність одному окремому показнику не є достатньою підставою для автоматичного встановлення ступеня П, С, Д або В.

3.2. Якщо характеристики результату відповідають різним ступеням сформованості, визначальними є ті показники, що безпосередньо характеризують конкретний очікуваний результат навчання, з урахуванням ступеня самостійності та обсягу необхідної підтримки.

3.3. Ступінь сформованості П, С, Д або В не переводиться автоматично в цифровий бал. Для здобувачів освіти 5–10(11) класів конкретний бал

визначається за відповідними критеріями оцінювання та педагогічними орієнтирами Додатка 2.

4. Особливості застосування

4.1. Для здобувачів освіти з модифікованим змістом навчання педагогічне спостереження здійснюється щодо індивідуально визначених очікуваних результатів навчання, зафіксованих в ІПР.

4.2. Особливості мовлення, моторики, сенсорного сприймання або використання альтернативної та додаткової комунікації самі по собі не є підставою для зниження оцінки, якщо здобувач освіти достовірно демонструє відповідний очікуваний результат доступним способом.

4.3. Для здобувачів освіти, які потребують підтримки п’ятого рівня, під час педагогічного спостереження особлива увага приділяється динаміці самостійності, зміні обсягу необхідної підтримки, стійкості життєво значущих результатів та розвитку доступних способів комунікації.

4.4. Позитивна динаміка враховується під час аналізу індивідуального освітнього поступу, але не підміняє оцінювання фактично продемонстрованого результату навчання.

Додаток 4

до Положення про систему оцінювання
результатів навчання та індивідуального
освітнього поступу здобувачів освіти

АЛГОРИТМ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ДОКУМЕНТУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Крок 1. Визначити очікуваний результат навчання

Вчитель визначає конкретний очікуваний результат навчання відповідно до освітньої та/або навчальної програми, а для здобувача освіти з модифікованим змістом навчання — відповідно до індивідуально визначеного очікуваного результату, зафіксованого в ІПР.

Очікуваний результат має бути конкретним і таким, що може бути продемонстрований здобувачем освіти доступним йому способом.

Крок 2. Організувати діяльність для демонстрації результату

Вчитель добирає завдання, методи та способи демонстрації результату, що відповідають очікуваному результату та враховують визначені в ІПР адаптації та/або модифікації, необхідну підтримку і доступні способи комунікації.

Використання передбаченого способу комунікації саме по собі не є підставою для зниження оцінки.

Крок 3. Здійснити педагогічне спостереження

Під час виконання завдання вчитель аналізує:

- правильність виконання;
- ступінь самостійності;
- вид та обсяг необхідної підтримки;
- стійкість результату;
- здатність застосовувати результат у знайомих, змінених або нових ситуаціях.

Крок 4. Визначити ступінь сформованості результату навчання

На підставі сукупності отриманих даних учитель визначає ступінь сформованості відповідно до Додатків 1 і 3:

П — виконання за повної підтримки;
С — виконання із супроводом;

Д — самостійне виконання;
В — самостійне застосування.

Ступінь сформованості не визначається лише за одним показником або одним випадком виконання завдання.

Крок 5. Визначити оцінку та задокументувати результат

Учитель встановлює оцінку відповідно до критеріїв і шкали оцінювання, визначених для відповідного року навчання.

Для здобувачів освіти 5–10(11) класів конкретний бал за 9-бальною шкалою визначається відповідно до предметних критеріїв та педагогічних орієнтирів Додатка 2.

Ступені П, С, Д, В **не переводяться автоматично в конкретний бал** і не замінюють установленої форми документування результату.

Оцінка документується в порядку, визначеному розділом VII цього Положення.

Крок 6. Проаналізувати індивідуальний освітній поступ

Учитель порівнює поточний результат із попередніми результатами здобувача освіти та визначеними для нього очікуваними результатами навчання.

Результати аналізу використовуються для планування подальшої освітньої діяльності та, за потреби, розгляду питання щодо коригування ІПР у встановленому порядку.

Таблиця Д4.1

Орієнтовна карта педагогічного спостереження за демонстрацією очікуваного результату навчання*

Здобувач освіти _____

Клас _____ Дата _____

Навчальний предмет / інтегрований курс _____

Очікуваний результат навчання, щодо якого здійснюється спостереження:

_____

Показник спостереження	Самостійно	З підтримкою	Не продемонстровано	Примітка педагога
Розуміє доступно сформульоване завдання	☐	☐	☐	
Розпочинає виконання	☐	☐	☐	

Виконує основні дії відповідно до завдання	☐	☐	☐	
Дотримується послідовності виконання	☐	☐	☐	
Завершує розпочату дію	☐	☐	☐	
Виправляє допущені неточності	☐	☐	☐	
Повторно демонструє відповідний результат	☐	☐	☐	
Застосовує результат у знайомій/аналогічній ситуації	☐	☐	☐	
Переносить результат у змінену або нову ситуацію	☐	☐	☐	
Використовує доступний спосіб комунікації, якщо це пов'язано з оцінюваним результатом	☐	☐	☐	

Вид підтримки, що використовувався:

☐ словесна (повторення або уточнення інструкції, запитання, словесна підказка)

☐ візуальна (зразок, схема, алгоритм, піктограма)

☐ жестова

☐ фізична

☐ предметно-практична

☐ засоби АДК

☐ інша _____

Обсяг підтримки:

☐ не потребує

☐ епізодична

☐ періодична

☐ систематична

☐ постійна

Визначений ступінь сформованості: ☐ П ☐ С ☐ Д ☐ В

Оцінка (якщо передбачено відповідною шкалою): _____

Короткий висновок / динаміка: _____

Примітка._Орієнтовна карта педагогічного спостереження є допоміжним інструментом учителя та не належить до обов'язкової документації, що заповнюється на кожному уроці або щодо кожного здобувача освіти. Карта може використовуватися за потреби для фіксації результатів цілеспрямованого педагогічного спостереження та аналізу індивідуального освітнього поступу._

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України.
2. Закон України «Про освіту».
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 221 «Про затвердження Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр» (зі змінами).
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 року за № 922/46316 (зі змінами).
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за № 184/28314 (зі змінами).
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.10.2018 №1109 «Про деякі питання документів про загальну середню освіту» (зі змінами).
8. Освітня програма КЗО «НРЦ «Горлиця» ДОР (у чинній редакції)
9. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку / О. В. Чеботарьова, С. В. Трикоз, Г. О. Блеч, І. В. Гладченко та ін. — Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. Посібник схвалено для використання в роботі з дітьми з ООП листом ДНУ «ІМЗО» від 22.07.2020 № 22.1/12-Г-623.
10. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5–10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку / О. В. Чеботарьова, Г. О. Блеч, І. В. Гладченко, С. В. Трикоз, І. В. Бобренко, Н. А. Ярмола та ін.; за ред. О. В. Чеботарьової. — Київ: ІСП НАПН України, 2019. — 120 с.

11. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами: методичні рекомендації / уклад. Н. Софій, О. Стягунова, О. Федоренко. — Київ: УІРО, 2024. — 40 с.

ВІДОМОСТІ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Під час підготовки проєкту Положення використовувалися технології генеративного штучного інтелекту ChatGPT (OpenAI) як допоміжний цифровий інструмент для структурування матеріалів, опрацювання варіантів формулювань, мовного редагування та систематизації робочих матеріалів.

Нормативні положення та використані джерела перевірено за першоджерелами, а зміст документа доопрацьовано з урахуванням особливостей освітнього процесу Закладу. Остаточний зміст Положення визначено Закладом та схвалено педагогічною радою в установленому порядку.